

Tájékoztató

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság csak a 2003. évi CXXV. törvény 2004. január 27-i hatályba lépését követően történt, vagy az azelőtt kezdődött, de utána is folytatódó jogsértések ügyében járhat el.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén a jogaiban sértett fél kérelmére, vagy a törvényben meghatározott esetekben hivatalból lefolytatja a hatósági eljárást annak megállapítása érdekében, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés.

Mikor lehet az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordulni?

Ha valakit, vagy valamely csoportot az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben felsorolt tulajdonságai miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesítenek, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne. A törvény 20 olyan tulajdonságot sorol fel, melyek az egyéb feltételek megléte esetén megalapozhatják a hatóság eljárását.

***Védett tulajdonságok:** nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzeti, vagy etnikai kisebbséghez való tartozás, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, vallási vagy világnézeti meggyőződés, politikai vagy más vélemény, családi állapot, anyaság (terhesség)vagy apaság, szexuális irányultság, nemi identitás, életkor, társadalmi származás, vagyoni helyzet, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozása, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője.

Kik és kivel szemben kezdeményezhetik a hatóság eljárását?

Ki a kezdeményező?

Fő szabályként a sérelmet szenvedett természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a hatósághoz intézett kérelemmel, de az eljárást kezdeményezheti az országgyűlési biztos vagy az ügyész is.

A társadalmi és érdekképviseleti szervezet egyes védett tulajdonsággal rendelkező, (pl. vallási meggyőződés, fogyatékoság, szexuális irányultság, faji vagy etnikai kisebbséghez való tartozás) nagyobb csoport érdekében (pl. szakszervezet a tagjai érdekében) jogsértés, vagy annak közvetlen veszélye esetén a hatóság előtt eljárást indíthat.

Kikkel szemben lehet eljárni?

A törvény felsorolja azokat a szervezeteket, melyek minden jogviszonyukban kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét és amelyekkel szemben az eljárást meg lehet indítani.

Ezek: állami, önkormányzati szervezetek, fegyveres erők, rendvédelmi szervek, közszolgáltatók, oktatási, szociális, gyermekvédelmi, művelődési, egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények, önkéntes biztosítópénztárak, magán nyugdíj-pénztárak, a pártok és minden egyéb költségvetési szerv.

A felsoroltakon kívül a magánszféra meghatározott jogviszonyai során is érvényesülnie kell az egyenlő elbánás követelményének, így:

- Foglalkoztatási jogviszonyban a munkáltató, illetve az utasításadásra jogosult személy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban
- Nyilvános üzleti forgalmat bonyolító áruforgalmazók, vagy szolgáltatók,
- Az állami támogatás felhasználása során a támogatásban részesülő egyéni és társas vállalkozások
- Előre meg nem határozott személyek számára szerződés kötésre ajánlatot tevő vagy ajánlatot kérő személy az adott jogviszony tekintetében

Kivételt képeznek: a családjogi, hozzátartozók közötti, egyházi jogi személyek hitéleti tevékenységgel közvetlenül összefüggő jogviszonyok, társadalmi szervezetek, jogi személyek és más szervezetek tagjai közötti, a tagsággal összefüggő jogviszonyok, mert ezekben a hatóság nem járhat el.

Mit kell tartalmaznia a kérelemnek?

- a) a sérelmet szenvedett félnek valószínűsítene kell a hátrányt, mely őt érte
- b) meg kell jelölnie, hogy milyen jogviszonyban érte őt a hátrány
- c) milyen védett tulajdonsággal rendelkezik

A hatósági eljárás során az *eljárás alá vont személynek, szervezetnek* kell bizonyítania, hogy

- a) a jogsérelmet szenvedett fél vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosult által valószínűsített körülmények nem állnak fenn,
- b) az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani.

Hogyan zajlik az eljárás?

Ha a hatóság megállapítja hatáskörét az ügyben, főszabályként tárgyalás keretében tisztázza a tényállást. A tárgyalást a kérelmező lakóhelye szerinti önkormányzatnál tartja a hatóság, kivéve, ha maga az önkormányzat vagy intézménye követte el a jogsértést.

Milyen döntéseket hozhat a Hatóság?

Amennyiben az eljárás során bebizonyosodik, hogy az egyenlő bánásmód követelményét megsértették, a hatóság:

- Elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését
- Megtilthatja a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását
- Nyilvánosságra hozhatja a jogsértés megállapító határozatát
- 50 ezertől 6 millió forintig terjedő bírságot szabhat ki
- Dönt az eljárási költségről, melyet a jogsértő fél köteles viselni

Van-e jogorvoslat a Hatóság határozatával szemben?

Közigazgatási eljárás keretében fellebbezésre nincs lehetőség, a határozat ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye, mely a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartozik.